

JAMHURIYADDA DIMOQRAADIGA SOOMAALIYA
WASAARADDA WARFAAFINTA &
HANNUUNINTA DADWEYNAYA

●
**DHISMAHA GOLAYAASHA
SHACBIGA DEEGAANKA**

Oktoobar, 1982

Xoghayaha Guud ee XHKS
Madaxweynaha Jamhuuriyadda D. Soomaliya
Jaalle S. Gaas Maxamed Siyaad Barre

*Col. Mohamed Omar Jess,
Minister of Information &
National Guidance,*

Dastuurka JDS oo shacbiga Soomaallyeed si buuxda ay u doorteen in dalka lagu hoggaamlyo 1979kii, waxa qodobkilsa 94aad uu woodda talada lio hoggaaminta degaannda oo kala noqonaya degmo ama gobol, xilkeeda uu saaray xubno degaankaasi dadkeedu ay si qarsoodi oo toos ah ku soo doorteen.

Xubin kasta oo la soo doortay waxay xilka haynaysaa muddo shan sano ah, laga bilaabo taarikhda natiljada doorashadu ay soo baxday.

Dawladda Kacaanka ahl wixii ka dambeeyey curashadli Kacaanka 1969kii, waxay culays saartay in maamulka dalka dadweynuhu si buuxda ay uga qayb galaan meel kasta oo ay joogaan, taasi ayaa keentay in Degmooyinka dalka oo ahaa 48, la gaarsiye 80, Gobollada oo 8 ahaana 16, Degmooyinkaasi laga soo bilaabo 21kii Oktobar 1969kii oo uu soo baxay sharci Dawladda Hoose maamulkooda si ku meel gaar ah loogu xilsaaray Guddiyo. Arrintaasi oo kolba heer maraysay waxa loo soo kobcinayey dadweynaha in ay si madaxbannaan oo toos ah Golayaal Shacbi oo Degaan ay ugu soo doortaan dabayaqaqadli 1979kii.

Haddaba, Buuggani waxa guud ahaan Wasaaadda Warfaafintu ay ku soo bandhilgaysaa qaabka dhismaha Golayaasha Shacbiga Degaanka ee dalka, waajibaadkooda, xirirka Golayaashaasi lio dawladda, tusaale ka mid ah waxqabadkooda lio qodobbo ka mida taarikhdi Dawladda Hoose ee dalka laga soo bilaabo 1936kii, heerarkeedli lio tallaabooyinkii qlimaha wax ku oolka lahaa ee Kacaanku uu ka qaaday habaynta lio horumarinta Dawladda Hoose ee dalka.

Waxaannu ku kalsoonnahay inuu wax weyn u kordhin doono akhristaha, tilmaan cadna uu ka silin doono horumarka dhaxalgalka ah ee Kacaanku uu ka soo hoyleyey horumarinta lio daryeelka bulshada Soomaallyeed.

*Wasiirka Warfaafinta iyo
Hanuuninta Dadweynaha
G.ie Sare Maxamed Cumar Jees*

DAWLADDAHA HOOSE EE DALKA

Dawladaha hoose taariikh ahaan maamulkii ugu horeeyay wuxu ka bilawday Magaaladan Muqdisho san nadkii 1963, bishii Noofeembar afarteedi, taasoo ula jeeddadeedu ahayd in Magaalada Muqdisho ay noqoto meelihii ay ka shidaal qaadanayeen Magaalooinka kale, iyadoo gumeysiga dantiisu ahayd inuu ugu adeego Gumeysteyaashii oo markaa ku soo badanaayay Dalka, kuwaasoo doonaayay inay khayraadka Dalka boobaan kuna dhistaan Dalkooda.

Waa wax aan cidna ka qarsooneyn in dhismaha Dawladda Hoose ee Muqdisho oo ku taliyay Gumeysigu ~~laysan marnaba ujeedadeedu ahayn dhismaha Bulshada Soomaaliyeed ee daganeyd, balse ay ahayd in la jaqo dhiiga dadweynaha deggan Degaankaas, si loogu horumariyo bulshada gumeysiga, looguna maamulo ciidamada gumeysiga ee xoogga ku haystay Dalka.~~

Kaddib markii ay Madaxbannaanaadeen labada Gobol ee Waqooyiga iyo Koonfur Soomaaliya, waxaa isku biirkoodi oo natijjo dabiici ah ahayd ka soo baxay Jamhuuriyaddii Soomaaliya, waxaana markaa xilkii maamulka Dawladaha Hoose ee ka dhismay Degmooyinka labadaas Gobol qabtay madax ku hoos nool calan xor ah ee biligleynaya samada Soomaaliya.

Nasiib darro, Gumeysigii cusbaa ayaa dariishadda uga soo galay Jamhuuriyadii dhallinta yareyd ee Soomaaliya, isagoo sita dhar cad soona dhigtay dharkii gumeysiga, wuxuu soo galay dalka isagoo iska dhigaya Xeeldheere "SPERTO" u yimid inuu nabaro habka maamulka Dawliga ah ee innagu cusub, duruusna uu naga siiyo Dimooqaraadiyadda si loogu dabaqo Soomaaliya.

Yaraanta aqoonta Madaxdii markaa dalka maamuleysay xag tiro iyo tayaba ayaa ku dhextuuray dabankii uu gumeysiga cusub u dhigay, waxaa mar labaad dalkii ku soo noqday qabiilkii kaddib markii ay faraha ka batteen axsaab ku sheegta hoosta ku wadatay qabiilka iyo Gobaleysiga.

Madaxdii xukuumadihii markaa jiray waxay isla gal een loollan siyaasadeed, waxaa xukumad kasta ay ku dadaashay, inay soo jiidato Duqeeyda qabiillada iyo "Deputati" yadi; ma jirin iska qancin mabda iyo dood cilmi ku dhisan ee ku saabsan sida loo horumarinayo dalkan dhawaan xoroobay, soo jiidashada Duqowda qabiilooyinka iyo "Deputati" yada waxay ku soconeysay oo qura "Laaluush" ka oo ahaa darsi ka mid ah duruustii ay Xeeldheerayaasha gumeysiga cusub na bareen.

Deputati kasta wuxu isticmaalaayay awood aan sharci cuskaneyn, markaasuu soo faragelin jiray maamulka Dawladaha Hoose asagoo ka fushanaya markastaba danahiisa gaarka ah ama kuwa ay leeyihii kooxahii soo doortay.

Sidaa awgeed, khasnadihii Dawladda oo dhan, waxaa loo furay fan la yiraahdo "speso politica" khasnadda Dawladaha Hoose waxay ka mid ahayd khasnadda sida xoogga leh loo boobaayay gooraha xiisaduhu jiraan sida Doorashooyinka noocyadooda kala duwanaa iyo raali gelinta Duqoowda qabiilooyinka.

Marnaba Dawladihii Hoose ee Kacaanka ka hor ka jiray Degmooyinka kala duwan ee Dalka ma ahayn kuwa ku dhisan Maamul toosan ee waddani ah, taasina waxa si cad oo aan mugdi ku jirin u muujinaayay inayan jirin wax mashaariic ah oo lagu daryeelaayo horumarinta Bulshada, taasoo la doonaayay in Maamulka Dawladdaha Hoose ay fuliyaan, maadaama ujeedooyinka loo abuuray ay ahayd daryeelka danaha Bulshada.

Maamulkii Dawladdaha Hoose intii ka horeysay Kacaanka, waxay shaqadoodu ku koobneyd uruurinta cashuuraha kala duwan, ha noqdeen kuwa toosan ama kuwa dadban, haddiise aan arrintaas ka run sheegno, nidaamka uruurinta cashuuraha iyo qaabka maamulka Dawladdaha Hoose ma ahayn kuwa u adeegaya Maamulka Horumarinta Degmooyinka iyo daryeelka Bulshooyinka ku nool degaanadaasi, mana jirin shaqaale loo carbiyay maamulka Dawladaha Hoose iyo uruurinta cashuuraha, taasoo keentay in miisaaniyadda Dawladaha Hoose ay Dawladda Dhexe kabi jirtay iskaba daaye inay isku filnaadaan.

Maamulka Dawladaha Hoose ee Dalku wuxuu u qaybsanaa Afar darajo oo ahaa A, B, C, D, "A" waxaa ahaa Dawladdaha Hoose ee sida Magaaloooyinka Xamar, Hargeysa, Kismaayo, Baydhabo iwm.

shaqaalaha ka shaqeyaana aad bay u yaraayeen, sabab-tuna waxay ahayd, Dawladaha Hoose oo shaqadeedu ku koobnayd oo keliya uruurinta cashuuraha, mana jirin mashaariic, dhaqaaleeya bulshada Degaanka.

Waxaana dhacday in dadkii yaraa oo waayahaa ka shaqayn jiray dawladaha hoose ay ahaayeen kuwo musuq-maasuq lagu shaqaaleyn jiray, aqoontooda iyo kasmadooda Siyaasadeedna ay yarayd.

1960 ilaa 1969 Dawladaha Hoose ee Degmooyinka dalka iyo tuuloooyinkisaba innaba wax isbeddel ah oo la taaban karo ma samayn, maalinba maalinta ka dambeysa waxaa hoos u dhacaayey awood maamuleedka Dawladaha Hoose, Dhibaatadaas oo ay keeneen Xisbiyadii faraha badnaa ee Siyaasad ahaan maamulka Dawladaha Hoose faraha kula jiray, arrintaasuna waxay sabab u noqotay inay liciifiso Waddaniyaddii Madaxda Maamulka Dawladaha Hoose, iyo horumarkii Bulshada degaannada ku nool.

ISBEDDELKII KU DHACAY XIL GUDASHADII MAAMULKA DAWLADAHOOSE EE DALKA

Dhalasnadii kacaanka ka dib, waxaa dib loo habeeyey habka xil gudashada iyo wax qabadka Maamulka Dawladaha Hoose, taasoo loola jeeday in la waafajiyio Siyaasadda cusub ee Kacaanka ee bartilmaameediisu yahay sinnaan, caddalad iyo horumar, waxaa isla markiiba la beddelay sharciyadii aan la socon karin maamulka Dawladaha Hoose ee degmooyinka dalka.

Sharciyadaasi oo ku habeysan Siyaasadda cad ee maamulka Dawliga ah ee Kacaanka, kuwaas oo ay ka mid yihiin:

B) Xeerka lambarkiisu yahay 1 ee soo baxay 25kii Oktoober 1969kii oo ku saabsan aasaasida Guddiyo Maamul oo si ku meelgaar ah u fuliya hawlahii Gobalada iyo Degmooyinka Dalka, iyadoo Maamulka la waafijinayo mab'aadiida Kacaanka isla markaasna la daryeeelayo danaha Bulshada Soomaaliyeed.

Waxaa kaloo Kacaanku soo saaray Xeerka lambarkiisu yahay 4 ee soo baxay isla maalintii bisha Oktoobar ahayd 25ka sannadkuna ahaa 1969kii oo ku saabsan baabi'intii Guddiyadii Goloyaasha Deegaanada ee Degmooyinka (Consiglio Municipale) oo Maamulka Dawladaha Hoose ee Degmooyinka Dalka Maamulaayay Kacaankii 21ka Oktoobar ka hor.

Sannadkii 1972 bishii Maajo 11da Maamulka Kacaanka ahi wuxuu soo saaray sharci ku saabsan isuduidda Mashaariicda Iskaa wax u qabso, kaasoo lambarkiisu ahaa 39 oo ujeeddadiisuna ahayd in Gobollada iyo Degmooyinka laga hirgeliyo mashaariic horumarineed, iyadoo lagu fulinayo mashariicdaasi Mabda' ah Iskaa wax u qabso.

Waxaa kaloo Maamulka Kacaanku uu soo saaray sharciga lambarkiisu yahay 52 soona baxay 8 juun 1972 ee ku saabsanaa dib u habeynta Maamulka Dawladaha Hoose, iyadoo la tixgelinayo in Dawladdaha Hoose ay yihiin halbowlaho Horumarinta Bulshada ku nool Degmooyinka Dalka.

Waxaa kaloo la soo saaray Xeerka lambarkiisu yahay 4 ee 15kii Luuliyo 1973kii oo ku saabsanaa dib u habeynta Maamulka shaqaalaha Dawladaha Hoose ee Degmooyinka Dalka, kaasoo tilmaamo cad ka bixinayaay hab maamuleedka shaqaalaha u xiisaaran fulinta hawlaho maamulka Deeganada, madaamaa ~~uu~~ xilkoodu ka duwan yahay shaqaalaha kale ee maamulka Hey'adaha Dawladda Dhewe, iyadoo shaqaalaha Dawladaha Hoose hawlahoodu u badan yihiin adeegga Bulshada iyo Horumarinta Mashaariicda daryeelka dadweynaha ku nool Degmooyinka iyo Tuuloooyinka Dalka, sidaas awgeed ayaa lagu sameeyey dib u habeyn iyo tixgelin gaar ahaaneed si loo ilaaliyo loona xoojiyo daryeelka danaha shaqaalaha Deeganada.

Maamulka Kacaanka ahi asagoo ahmiyad gaar ah siinaaya maamulka Dawladaha Hoose iyo daryeelka danaha Dadweynaha Soomaaliyeed ayuu 9kii Oktoobar 1974kii soo saaray Xeerka lambarkiisu yahay 48 oo ku saabsan abuuridii Wakaaladaha Ganacsiga ee Dawladaha Hoose ee Degmooyinka si loo ilaaliyo sicirka quudka oo ah qaybta kowaad ee nolasha dadweynaha isla markaana ahmiyad weyn u leh ka hortagga sicirka waxyelo u geysanaya Bulshada ku dhaqan deeganada Dalka.

Haddaba isbeddelkaasi ku dhacay xil gudashada Dawladaha Hoose ee dalka waxaa rumeyey maamulka Kacaanka ah oo u dhashay daryeelka danaha bulshada, iyadoo wixii ka dambeeyey curashadii Kacaankii Oktoobar la soo saaray shariyo kala duwan oo lagu

xaqijinayey habsami u fulinta maamulka Deeganada dalka.

Shariyadaasi kacaanku soo saaray dhammantood waxay farta ku fiiqayeen dib u habeynta maamulka Dawladaha hoose oo halbowle u ah horumarinta bulshada.

Haddaba si isbeddelkaasi loo dhabeeyo, waxaa maamulka Kacaanku uu soo saaray shariyada kala duwan ee kor ku xusan, taasoo ujeeddadu ahayd in dadweynaha laga qayb geliyo Xukunka iyo maamulka si adeegga loo gaarsiyo dadweynaha ku nool ilaa Tuuloooyinka uga fog-degmooyinka.

Waxaa kaloo shariyadaasi tilmaamo cad ka bixinayaan in lala socdo himilooyinka iyo dhibatooyinka bulshada, isla markaasna wax laga qabto dhibaato kasta ee la soo derista dadweynaha.

Maamulka Dawladaha Hoose ee Degmooyinka, waxaa kaloo shariyadaasi kor ku xusan tilmaamayaan in kor loo qaado wacyiga iyo garaadka dadweynaha si ay qayb libaax uga qaataan horumarinta Dhaqaalaha iyo Arrimaha Bulshada.

Maamulka Dawladaha Hoose ee Degmooyinka intii ka dambeysay curashadii Kacaanka waxay kaalin weyn ka qaataan horumarinta dalka guud ahaan, gaar ahaanna waxay hirgeliyeen dhismo suuqyo oo aad utiro badan iyadoo degmooyinka qaarkood laga dhisay suuqyo tiradoodu kor u dhaافت boqollaal, dhismo Waddooyin, Ceelal, biyo xireenno, Nal gelin, Xafiisyo, Bakhaarro, Berkado biyo lagu kaydiyo, golayaasha Caafimaadka (MCH), Beero nasasho iyo dhismo Mashaariic kala duwan kuwo ganacsi iyo kuwo loogu tala galay daryeelka bulshada, Shineemooyin ay Dawladaha Hoose qaarkood ugu tala galeen inay u noqoto illo dhaqaale.

Intii dalka uu maamulayey Kacaankeenna barakaysani, maamulka Dawladaha Hoose miisaaniyaddoodu sbeddel weyn ayey sameysay, taasoo ku timid siyaasadda cad ee Kacaanku u dejiyey, waxaana laga gaaray guulo waaweyn oo waxtar u yeeshay daryeelka danaha bulshada ku dhaqan deegaannada dalku uu ka kooban yahay.

Haddaynu tusaale u soo qaadanno Maamulka Dawladaha Hoose waxaa ku filan in aan tusaale ahaan u soo qaadanno Dawladda Hoose ee Xamar. Isbeddelka ay ka samaysay dhinaca dhqaalaha iyo awoodda shaqaale xilliga Kacaanka, iyadoo la barbardhigayo heerkii ay taagneyd Kacaanka ka hor.

B) Laga bilaabo 1936dii ilaa 1969kii curashadii kacaanka ka hor shaqaalaha Dawladda Hoose ee Xamar wuxuu ahaa tirada guud (422) (afar boqol labo iyo labaatan).

T) Laga bilaabo 21kii Oktoobar 1969kii ilaa 1982da tirada shaqaalaha Dawladda Hoose waxay gaartay 5008 qofood, waxaa shaqaale joogto ah 4506, shaqaalaha aan joogtada ahaynina waa 502 (Kmg), waxaana intaa ka baxsan Ciidanka Illaalinta Degaanka oo tiraoodu kor u dhaftay siddeed boqol, Kacaanka ka horna waxay ahaayeen 50 qura.

Dhinaca kale waa lagama maarmaan in aynu is bardhigno. Miisaaniyaddii Dawladda Hoose Kacaanka ka hor iyo xilliga Kacaanka ah, walow aysan ahayn labo lays bar-bardhigi karo, Sannadkii 1960kii ilaa 1969kii isugeynta tobankaas sano wixii dakhli soo galay oo dhan wuxuu ahaa Sh. So. 55.435.000, muddadii u dhexeysay sannadkii 1970kii ilaa 1980kii Miisaaniyadda Dawladda Hoose ee Xamar waxay gaartay 589.906.588, miisaaniyadda sannadka 1982ka ee Dawladda Hoose ee Xamar waa Sh. So. 140.536.000.00.

Waxaa muqata amaba la oran karaa Miisaaniyadda Dawladda Hoose waxay gaartay heer aad u sarreeya, waa run laakiin, waxaa iyadana u baahan in hoosta laga xarriiqo, kaalinta Dawladda Hoose ka qaadayo hirge-linta Mashaariicda Qaranka, taakuleynta ururrada Bulshada iyo dhacdooyinka badan oo xasaasiga ah, kuwaasoo ka baxsan waajibaadka u gaarka ah Dawladda Hoose.

DHALASHADII KACAANKA

21kii Oktoobär 1969kii ayaa Kacaan loo riyaaqay dalka ka curtay oo iftiinkii Xamar ka baxay dalkoo dhan wada gaaray. Xamar oo xaruntii ahayd ayaa hinqatay oo markiiba ay la jaan qaadeen Gobollada Jamhuuriyadda oo dhammi, iyadoo Kacaanku baahi-horaad u arkayey soo nooleyn ta yiddiiladii laga dhigay Ummadda iyo kobcinta garaadka siyaasadeedba ayaa markiiba xarumo iyo golayaal dadka lagu hanuuniyo Degmooyinka laga dhisay iyadoo xaafado loo kala qaybiyay, mabaadi'dii Iskaa wax u qabso, ayaa si hagar-baxa loo bilaabay.

Dawladda Hoose waa cusub ayaa u baryey Maamulkii Kacaamay ayaa wax qabad iyo dadaal hor leh la oogsaday. Maamulka Dawladda Hoose isagoo hanashad baahida dadweynaha u tafa-xeytay ayuu dhinac galay xafiiska oo hiil iyo hooba si kacaannimo ku dheehan tahay ula barbar joogsaday. Xamar ayaa gobollada mar kasta horseed u ahaa tallaabooyinka ka dhaqan qala xaafadaha magaala madaxda ayaa Gobollada kale si deg deg ah u gaaray, iyana ay sidaas u hirgelinayaan.

Dhismihii Golayaasha Hannuuninta Degmooyina iyo xaafadaha, dhismihii dugsiyada iyo meelo kale oo badanba Dawladda Hoose si kacaannimo ah ayay uga qayb qaadatay, Xafiiskii Siyaasadda ee M.G.S.K. markii loo beddelay Xafiiskii Xiriirkha Dadweynaha ilaa dhalas-

hadii XHKS 1976, Dawladda Hoose ee Xamar intii dalka obole laga hirgeliyay kaalin horaad ayay kaga jirtay iydoo waliba ay u dheer tahay hawl maalmeedkeeda ay magaalo madaxda ku horumarineysay.

Dawladda Hoose ee Muqdisho wax tarkeeda iyo hawl galkeedu kuma moobnayn Xamar, hase yeesh, dalka goobo badan oo ka mid ah ayuu mararka qaarkood taabanaayay Dawladda Hoose ee Muqdisho kama qayb gelin oo keliya, wixii hawl Xamar ka socday, balse waxtarkeeda iyo hiikeeda Kacaannimo meelo badan ayaa laga dareemay. Dawladda Hoose ee Xamar si amaan mudan oo hagar bax ah ayay uga qayb gashay.

Ololayaashii Iskaa wax u qabso, aasiddii qabyaaladda hirgelintii Hantiwadaagga, ciribtirkii jahliga magaalo madaxda iyo Miyiga, gurmadii dadkii abaartii Dabadheer ay tabaaleysay, dejintii kuwii abaartu waxyeeleysay.

Haddii aynu soo ururinno Dawladda Hoose ee Muqdisho si taariikhda gashay oo aan abid tirmeynin ayay uga soo qayb qaadatay, u barbaarintii dadweynaha, abuuritaankii XHKS kaasoo shirweynihii aasaaska lagu qabtay Akadeemiyada ciidammada Jaalle Siyaad 26kii Juun ilaa 1dii Luulyo 1976kii.

DAWLADDA HOOSE IYO XHKS

Markii Xisbigu dhashayba, taladii dalka isaga aya la wareegay Guddiyadii Kacaanka Degmooyinka iyo gobolladaba waxaa halkoodii galay Guddiyadii Xisbiga ee Degmooyinka iyo Gobollada, sidaa darteed Maamulkii Dawladda Hoose. u hoos yimid Guddigii Xisbiga ee Gobollada.

Shirweynihii Aasaaska Xisbiga markii la abyeyba waxaa loo gudbay in dalka oo dhan la gaarsiyo tuulo, degmo iyo gobolba dhismahiisa laga simo. Hawshii

baahinta iyo dhidib u aasidda Xisbiga ayaa la galay. Dawladda Hoose ee Muqdishona hawlihi Degmooyinka Xamar si laxaad leh ayey uga qayb qaadatay Markii uu bilaabmay sannadkii 1977kii ayaa waxaa loo qalab qaatay dhismihii Ururrada Bulshada ee Haweenka, Shaqaalaha iyo Dhallinyarada. Dawladda Hoose ee Muqdisho taabbagelinta dhismaha Ururrada Bulshada kaalin xurmo leh ayay ka gashay.

Markii muddo laga joogay aasaaskii XHKS, ayaa waaya aragnimo lagu arkay in maamulka Magaalada iyo Xisbiga laba loo kala saaro, si leebka havilaha gobollada iyo degmooyinku xawli ugu socdaan.

Haddaba, taasi may dhalin Xisbiga iyo Maamulka Dawladda Hoose oo keliya, baise waxaynu oran karnaa Iskaashi iyo wax wada qabsi hor leh ayaa dhashay. Guddida Xisbiga ee Gobolka Banaadir iyo Guddiga Maamulka ee Dawladda Hoose, waa ul iyo diirkeed u midoobay u adeegidda Buishada Xamar ku nool. Goob kasta goor kasta way ku kulmaan, taasoo abuurtay in Xisbiga iyo Maamulka Dawladda Hoose, si mideysan u wada shaqeeyaan.

Haddaynu eegno Dawladda Hoose waa hay'ad aad u ballaaran marka aynu ka eegno tirada shaqaalaheeda, marka aynu eegno hawkarnimadooda, firfircoondooda iyo kacaannimadooda.

Dawladaha Hoose ee dalka waxay si hagar bax ah oo Kacaannimo ku dheehan tahay uga qayb qaatan dhaqan gelinta Mashruuca Dastuurka oo si xammaasad leh looga hirgeliyey dalka oo dhan.

DAWLADDA HOOSE IYO URURRADA BULSHADA

Dawladaha Hoose ee Dalka xiriir wanaagsan ayay la leeyihiin Ururrada Bulshada oo ay qayb lama iloobaan ah ka qaataan dhismahoodii iyo kobcintoodiiba. Daw-

ladda Hoose ka sokow, hirgelinta Mabda'a Hantiwaa-dagga iyo Mabaadi'da Kacaanka wadaagaan Ururrada Bulshada, waxay hadba baahida siday u timaado la hir-geliyaan Ururrada Bulshada qorshahooda halbleed, Ururrada qaarkood sida Ururka Dhaqdhqaqa Iskaashatooyinka Soomaaliyeed, waxaa si joogta ah u dhex-maray hawl fulin maalmeed iyo Iskaashatooyinka qaarkood Magaaloooyinka ka dhisan la xiriira.

DAWLADDA HOOSE IYO HAY'ADAHA DAWLADDA

Waa hubaal inay Dawladaha Hoose xiriir la yeelanyaan Hay'ado kale ee Dawladeed si ay u hanato xilka weyn ee saaran. Iskaashiga iyo xiriirkha wanaagsan ee ka dhixeyya Dawladaha Hoose iyo Hay'adaha kale ee Dawladdu waa mid labada dhinacba u dana, maxaa yee-lay, himilo keliya ayaa laga leeyahay, taasoo ah: U adeegidda Bulshada Soomaaliyeed iyo kobcinta dha-qalaha dalka.

Tan iyo curashadii Kacaanka caweysan ee 21ka Oktobar, Hay'daha dawladda waxaa ka dhixeyyay Iskaashi miro dhaliyay oo loo riyaaqay. Xiriirkha Dawladaha Hoose la leeyihii hay'adaha kale ee dawladdu wuxuu ku qotomaa hadba dabciga shaqo ee ka dhixeyya, sidaa awgeed shaki kuma jiro inay hay'adaha qaarkood ay aad isugu dhawaanayaan ilaa dadka qaarkiiba ay kala sooci kari waayeen, Dawladaha Hoose iyo Hay'adaha uu iskaashiga tooska ahi ka dhixeyyo.

NADAAFADDA GUUD

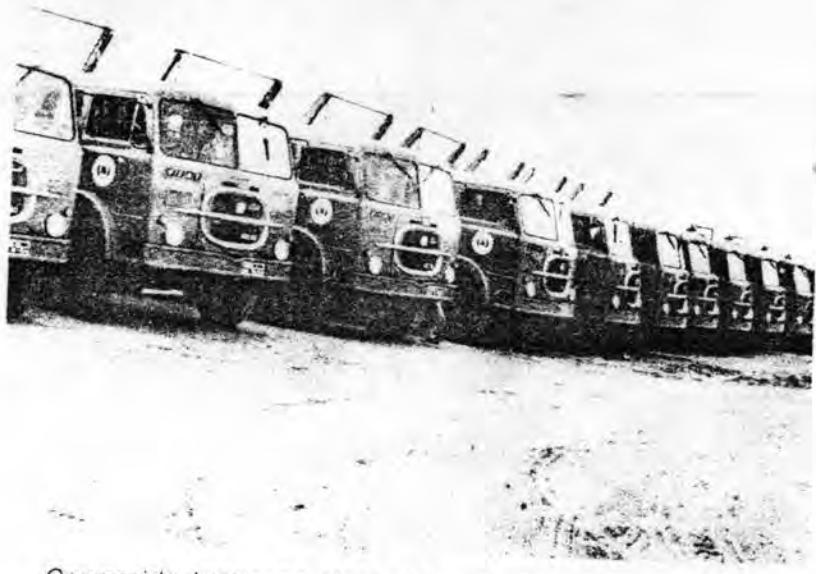
Dawladaha Hoose ee JDS, waxay fiiro gaar ah siiyaaan nadaafadda guud iyagoo ku dabbaqaya Mabda'a ah in Nadaafaddu ay ka mid tahay iimaanka. Deegaan aan nadaafadi jirin waa hubaal in cudurradu ku faaf-iyaan, sidaa awgeed waxaa Dawladaha Hoose ay ku dadaalaan xoojinta Nadaafadda Deegaanka, si qof kas-taa deegaan caafimaad u helo una noqdo qof wax tar leh jir iyo caqli caafimaad qabana leh.

Weii Magaaloooyinkeennu ma leh waddooyin iyo baaxado laami ah ama kabbisan waa waddooyin ciid ah ama bacaad ah oo dhibaato ay tahay nadiifintooda, sidaa awgeed Dawladaha Hoose waxay ku dadaalaan in waddooyinka iyo baaxadaha laga dhigo laami si ay u fududaadaan nadiifintoodu.

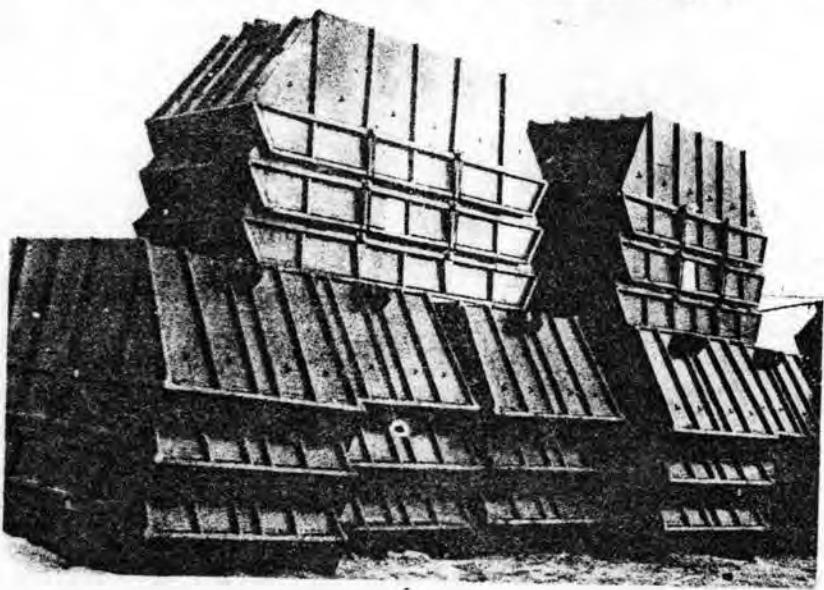
Dawladaha Hoose waxay ku dadaalaan inay la mat-aanoobaan magaaloooyin shisheeye ee waayo-aragnimo ku leh arrimaha degaanka iyo nadaafaddooda sida mat-aneyntii Gobolka Banaadir iyo gobolka Lombardiya ee dalka Talyaaniga, si ay isaga kaashadaan arrimaha Nadiifinta Magaaloooyinka iwm.

Dawladda Hoose ee JDS, iyagoo ku hiranayo Mabda'a Iskaa wax u qabso, isla markaasna kaashanaya guddiyada Xisbiga ee Gobollada iyo Degmooyinka iyo Hay'adaha Dawladda ayay waxay abaabulaan had iyo jeer Ololayaal nadaafadeed oo isdaba joog ah, kuwaasoo muddo markii la joogaba lagu dhaqaaqo hir-gelintooda heer gobol iyo heer degmoba ah. Magaaloo-nyinka waaweyn sida Magaalada Xamar waxaa loo keenay Haamaha qashinka lagu shubo, laguna qaado, baabuurta qaada Haamaha, baabuurta nuugta godka madow, baabuurta qaadda xoolaha bakhtiqa, baabuurta beeraha waraabisa, kuwa carrada lagu guro, baaskiilo haamo yar yar leh, qalab yar yar oo qofka shaqaalaha ah loogu tala galay.

Waddooyinka Magaaloooyinkä si joogto ah ayaa loo nadiifiyaa, arrintaasoo ay aad iyo aad ula dhacaan dadka shisheeyaha ah ee soo booqda Magaaloooyinkeena, gaar ahan Muqdisho oo ah Muraayaddii dalkoo dhan magaaloooyinkeena, gaar ahaan Muqdisho oo ah Muraayaddii dalkoo dhan tusaaleyneysay, marti fara badanna ay ammaaneen nadaafaddeeda.

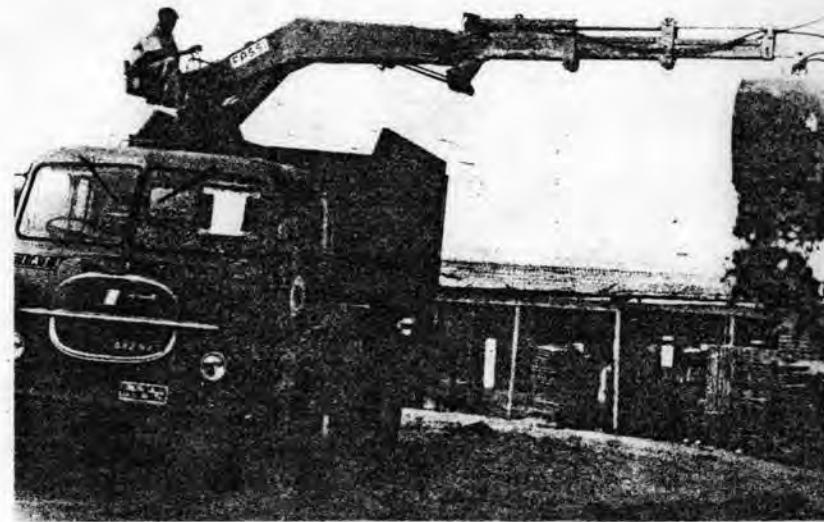
Gawaarida badan ee Masawirkan ka muuqda, waxay ka mid yihiiin kuwa qashin-uruurinta iyo waxyabo kaloo fara badan loogu talo galay, waana kuwo casriya oo dunida looga dhaqmo.

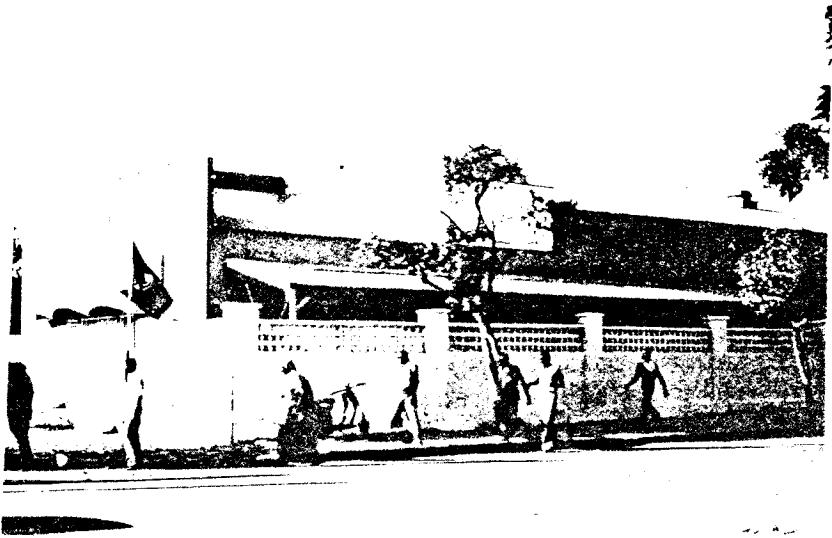
Qalabka lagu asturo qashinka iyo wasakhda kale (Masawirka) ee loogu talo galay magaalo-madaxda.

Gaariga inooga muuqda Masawirkan ee iska rogaha ah, waa kuwo ay Dawladda Hoose ugu talo gashay inay qaadaan marka ay buuksamaan haamanka qashinka iyo wasakhda kale lagu guro.

Gaarigan casriga ah (sida Masawirka) inooga muuqda, wuxuu isna ka mid yahay gawaarida Dawladda Hoose ugu talo gashay nadaafinta magaalada Xamar, wuxuuna ku shaqeeyaa laba hab.

Sawirkan, wuxuu noo muujinmayaa sida Dawladda Hoose had iyo jeer ay u nadiifiso magaalada.

BIYAHAYO NALALKAA MALGAALADA

Biyuhu waa nolol, waxayna ka mid yihiin waxyaabaha lagama maarmaanka u ah jiritaanka nafleyda, gaar ahaan aadamiga, xoolaha iyo dhirta, magaaloooyinka haddii aannu eegno nololi ma jiri karto biyo la'aantood, waxaa xumaanaya haddii biyo aysan jirin magaalada caafimaadkeedii guud, wasakhdi oo badaneysa, isbiaaladii shaqo kama jiri karayso waxayna noqonayaan goobo cudurrada ka fafaan laguna geeriyoodo.

Magaaladu bilicsami ma yeelan karto haddii biyo aysan lahayn, maxaa yeelay waddooyinkii ayaa noqonayaan goobo wasakheed, dhirina ka bixi mayso oo geedu biyo la'an tarmi maayaan bixina maayaan.

Hawadu waxay noqonaysaa mid kulul, maxaa yee-lay rusheyska ayaa qaboojiya hawada iyo dhirta, si marka magaaloooyinka biyaha roobka ee da'a ka sokow ay biyo u helaan, waana innaannu dib u xasuusanna markii la sameeyay qaabkii biyo gelinta magaalada Xamar oo noqotay Mashruucyo kaddibna Magaaloooyinka qaarkood laga fuliyay, welina Magaaloooyinka qaarkood ay ku tala jiraan, sida magaalada Balcad, Mashruuca biyo gelinta Magaalada Xamar, waxaa la xiriiray ceelashii dadweynaha ee horey Magaaladu uga cabi jirtay.

Qaybinta biyaha ee magaaloooyinka waxaa loo xil-saaray Wakaaladda Biyaha oo xilkaas ka yudata Magaaloooyinka waaweyn, kuna dadaasha inay haws-heeda ku ballaarisoo degmooyinka oo dhan, xitaa tuul-ooyinka markii awood loo helo.

Magaalada Xamar, haddii aannu dib ugu soo noqonno, Wakaaladda Biyuhu dadaal weyn ayay ka qabatay biyo-silinteeda, hase yeeshie, waxaa dhacday in lixaadka koritaanka Xamar uu weyn yahay, dhibaatana ay ku noqotay Wakaaladda Biyaha, sidaa awgeed, ayaana Dawladda Hoose ay gashay gurmadi biyo-siin dadweyne.

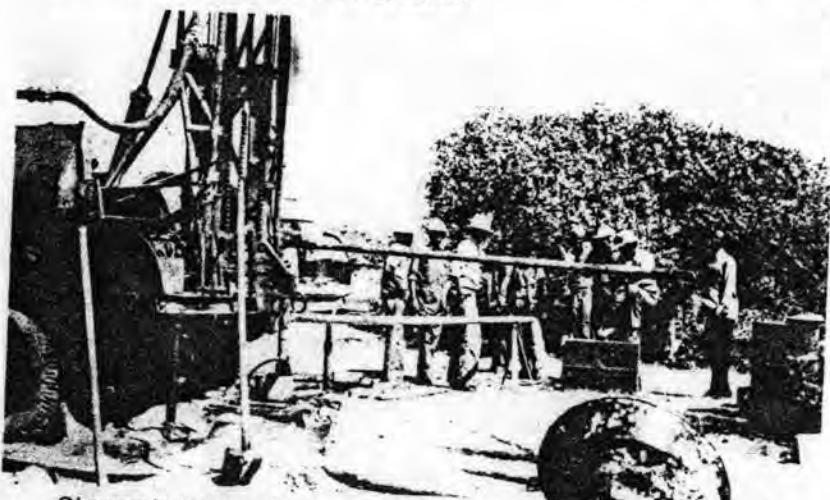
Dawlada Hoose ee Gobollada iyo Degmooyinku aad iyo aad ayey ugu dadaalaan gurmadi biyo-siinta ee magaaloooyinka iyo tuuloooyinka gooraha ay jiraan roob la'ida ama abaaraha muddooyinka dhaadheer jira.

Haddii aannu mar kale u soo noqonno Magaalada Xamar, Dawladda Hoose, waxay qaadday tallaabooyin lagu samata bixinaayo dadweynaha, waxayna qodday sanooyinkii 1982ka, 13 ceel, waxaan intaa dheer dayac-tir iyo dib-u-hagaajin lagu sameeyey 9 ceel oo dadweynuhu lahaa, sidoo kale waxay diyaar u ahayd

gacan-siinta Wakaaladda Biyaha Xamar, oo ay u fidisay kaalmo qalab dayactir iyo mid cusubba.

Madaxweynaha JDS, Jaalle Maxamed Siyaad Barre, oo indhaynaya mid ka mid ah ceelasha ay Dawladda Hoose dalka ka hirgelisay una qodday dadweynaha.

Shaqaale ku hawlan qodista ceelasha ay ka cabbaan dadweynaha Soomaaliyeed. Masawirkana, waxa ka muuqda ceelashii la qodayey oo midi hawlhiisa laga fara-xashay.

NALEYNTA MAGAALADA

Waa baahida koowaad Naleynta Magaalooinka, marba haddii Deegaankaas lagu magacaabo Magaalo, Magaalo aan ifaynna halis waxay u tahay boobka tuugada, haddii dab kacana waxa aad u dabacsanaanaya hawsha badbaadinta naleynta, maalka iyo guryahaba, waxaana markii hebeenku soo galoo dabcaya dhaqdha-qaaqii hawlaха Dawladda iyo kuwa gaar ahaaneed.

Dawladda Hoose ee Xamar, waxay u kala baxdaa laba qaybood oo kala ah: Naleynta waddooyinka, kuwa laamiga ah iyo beeraha nasashada iyo dayactirka waddooyinka laamiga ah ee jajabka.

Waxay kaloo ganacsatada dukaanleyda fartaa in ay tabeellooyin ifaaya ku hor sameeyaan dukaamadooda, si ay magaaladu bilacsami u yeelato.

Dawladda Hoose ee dalku, arrintaas way iska xilsaartay, runtiina intii karaankeeda ah si mintidnimo ah ayey u gutaan hawshaas, inkastoo awooddooda dhaqaale iyo mappa farsamaba ay yihiin wax soo koraya.

Hase yeeshie, nalalka u habaysan danta guud, waxa iska leh Wakaaladda Xoogga Korontada Ummadda, maadaama ayan Wakaaladdu keligeed ka soo bixi karin hawshaas oo danta guud ah, ayaa Hay'adaha Dawladdu, si joogto ah ugu dadaalaan in ay bixiyaan, lacagta nalalka iyo naleynta danta guud ah ee magaalooinka.

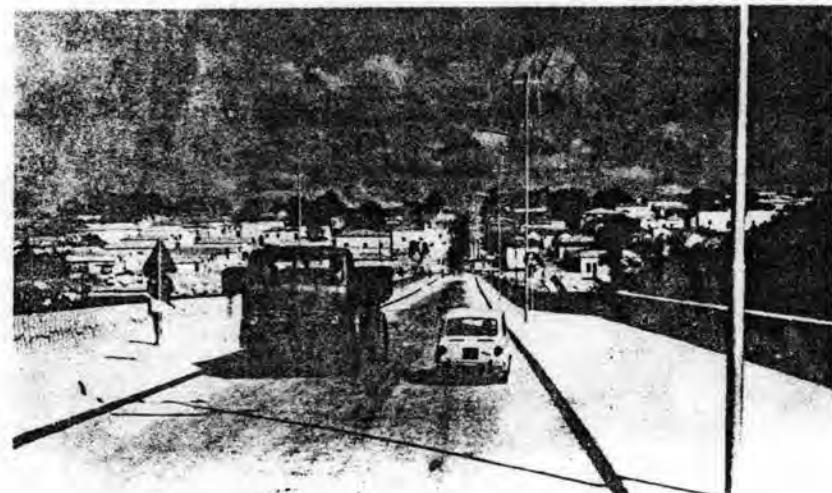
Waxaa aad loogu dadaalay ilaalinta tiirarka nalalku suran yihiin iyo hagaajinta degdegga ah ee markii nalakaasu wax noqdaan.

Dawladda Hoose ee Magaalada Xamar iyo Dawladda Hoose ee Magaalooinka waaweyn, waxay ku dadaalaan inay naleeyaan waddooyinka yaryaree dhextaa.

mara Magaaloyinka, si ay dadweynuhu uga badbaad-an halista tuugada, si fududna ay guryahooda u aadaan, una gutaan hawlahooda.

Masawirkan waxa ka muuqda mid ka mid ah waddooyinka ay Dawladdu ka hirgelisay magaalada Muqdisho.

Waddada masawirkan ka muuqda, wuxuu ka mid yahay kuwa bilicda magaalada Muqdisho si aan daahsoonayn u muuiyey.

SUUQYADA MAGAALOYINKA

dawladda Hoose, gaar ahaan, magaaloyinka waaweyn sida Xamar, Hargeysa, Kismaayo, lo Baydhaba, aad iyo aad bay u tixgeliyaan suuqyadaa maadaama ay suuqyadu si toos ah u hoos yimaadaan maamulka Dawladca Hoose. Suuqyadaas sica la og yahay waxa ku xiran nolosha dadweynaha, ha ahaato quudka aadamiga iyo waxyaabaha la xiriira, ama quudka xoolaha.

Dawladaha Hoose, suuqyada waxaa ka soo gala canshuur ay dadweynaha ganacsatada ah ka soo ururiso, sidaa darteed, ayaa xilka saarani, wuxuuyahay inay ku dadaasho in dadweynuhu ay helaan suuqyo nooc kasta badeecad ah ee nolosha lagama maarmaanka u ah ay ka helaan, maadaama suuqyada la soo dhigo cunno bisil iyo mid ceerriin ahba.

Xafiisyada Caafimaadka ee Dawladaha Hoose, waxay kormeer joogto ah ku sameeyaan caafimaadka ganacsatada iyo kuwa u adeega. Sidoo kale badeecadda qudheeda ay iibiyaa si ganacsade aan damiir lahayni uusan cunno xumaatay uga libin dadweynaha, cudurka faafana aysan sidaa ku dhalan.

Sidoo kale Ciidammada Deegaanka ee Dawladaha Hoose ee Suuqyada jooga, waxay aad u kormeeraan in aan ganacsatadu ayan ku xad-gudbin sicirka dawladdu u dejisay badeecadaha suuqyada la keeno, gacanna waxay ku siiyeyen ciidammada amniga, la dagaallanka badeecadaha kontrobaanka, suuqa madow iyo tuugada suuqyada.

Sidaa awgeedna, sannad walba saami xoog leh ayaa laga siiyaa Qaybta Horumarinta ee Miisaaniyadda, si joogto ahna waxaa loogu hayaa habeyn, dayactir iyo hagaajin, waxayna suuqyadu ka mid yihiin Mashaariicda hirgelintoodu joogtada tahay.

GAADIIDKA DADWEYNAHA

Gaadiidku waa halbowlaha nolosha bulshada, fidinta gaadiidka iyo waddooyinkana waa labo waxyaalood oo mar walba isku xiran.

Gaadiidku haddii aannu fiiro gaar ah siinno lsgaarsiintu waa tiir aasaasi ah, maxaa yeelay, isku xirnaanta xafiisyada, shaqo Aadista iwm, dhammaan waxyaabahaasu gaadiid la'aan way curyaamayaan. Sidaa awgeed, Dawladaha Hoose ee magaaloooyinka waaweyn, waxay ku dadaalaan u fududeynta dadweynaha la soo degidda gaadiid dadka magaalada ka qaada, iskuna xira nolosha magaalada, inta Dawladaha Hoose ee Magaaloooyinku ay gaadiid Dawladaha Hoose u gaar ah samenayso, u oggolaanshaha dadweynaha in ay xilka gaadiidkaas qaadaan, wuxuuna ahaa u adeegidda danaha bulshada.

Magaalada Xamar, haddii aynu si gaar ah uga hadalno, gaadiidka dadweynuhu wuxuu u qaybsamaa noocyoo kala duwan, waxana loo habeeyey qiimaha iyo boosteejooyinka iwm. Run ahaantiina aad baa loo habeeyey gaadiidka dadweynaha ee magaalada Xamar, waana mid yididdilo gelin karta sida ay u shaqeeyaan nooc kastaba ha noqdaanee. Gaadiidka waaweyn ama gaadiidka dadka gura.

DABEECADDAA IYO DHIBAATOYINKA

Magaalada Xamar, waxay leedahay dabeeecad iyo qaab aan isu dheellitirnayn, fadhiga magaaladu wuxuu ka kooban yahay buuro bacaad ah iyo dhulal kala sareeya, badanaa xilliyada roobabku da'an guryo fara badan ayaa ka burbura magaalada, durdurrada roobabku, waxay waxyeelleyaan waddooyinkaa xaafadaha biyo ayaana fariista baaxadaha magaalada, biyahaasoo wasakh iyo bacaadba wata, kaneecana ka dhalato, caafimaadka dadweynahana khatar geliya.

Arrintaas, waxay keentay in kharaj badani ku baxo raridda dadka roobabku guryahooda waxyeelleyeen, raadinta dhulalka loo raraayo, hagaajinta waddooyinka burburka ama bacaadka soo urura.

Marar fara badan ayaa Jaalle Maxamed Siyaad Barre, Madaxweynaha JDS, uu ku taliyey in si degdegah wax looga qabto dabeeecadda qallafsan ee dhismaha dhulka degaanka Gobolka Banaadir, lana raro qoysaska roobabku aqalladooda waxyeelleyaan lana siyyo dhulal ay dhistaan loona fududeeyo dhismaha.

Iyadoo la fulinayayo taloooyinka aabbannimo ee Madaxweynaha JDS, ayaa waxaa laga raray qoysas Degmooyinka Hodan, H/Wadaag, Wadajir iyo Wardhiigley, waxaana laga raray 348 qoys, rariddasu ma ahayn markii ugu horreysay oo ay Dawladda Hoose rarto qoysas, una rarto dhulal cusub ee ku habboon degaan ayna sahmiyaan Injineerro iyo Joometerro ka socda Dawladda Hoose ee Xamar.

Dhul-siinta oo keliya kuma koobna, taakuleynta Dawladda Hoose ee qoysaska biyuhu guryahooda dumiyeen, hase yeeshie, waxay kaloo ku taakulaysay gaadiidka, kharajka raridda, iyo daryeel bulsho oo kala duwan.

Sidoo kale Dawladda Hoose ee Muqdisho had iyo jeer Obole ayay ku qaaddaa awdidda ama buuxinta boholaha roobabku jeexaan oo halis gelin kara gaadiidka iyo nafleyda socotada ah, waxa kale oo wax laga qabtay bacaadka biyuhu waddooyinka laamiga ah dhex dhigaan, waxaana meelahaas ugu daran Degmada Cabdulcasiis "Liido" iyo Xamar Jabjab, Ololayaasha lagu qaadana waxay isugu jiraan dhireyn, carro-qaadid iyo hagaajin, waxaana mudan inaanu xusno Ololihii la magac-baxay "Boholo aasid ee sannadkii 1981kii ee laga hirgeliyey Degmooyinka Wadajir, Hodan, H/Wa-

daao Warrigley, Boondheere, Yaaqshiid, iyo Waaberi." Oloolansasco yididdilo heer sare ah ku abuuray dadweynaha ku dhaqan Gobolka Banaadir, gacanna ka geysteen n gelintiisa.

DHIREYNTA IYO BEERAHA NASASHADA

Dhirtu sida la og yahay waa qurux, waxayna u roon tahay indhaha, bilicsami ayayna siisaa magaalcoyinka, sababaha roobka keenana qayb ayey ka tahay waana hodontooyc llaahay ugu deeqay dalalka ay u baxdo, nawada magaaladana nadiif ayay kadhigtaa oo habaaska ayay ka celisaa.

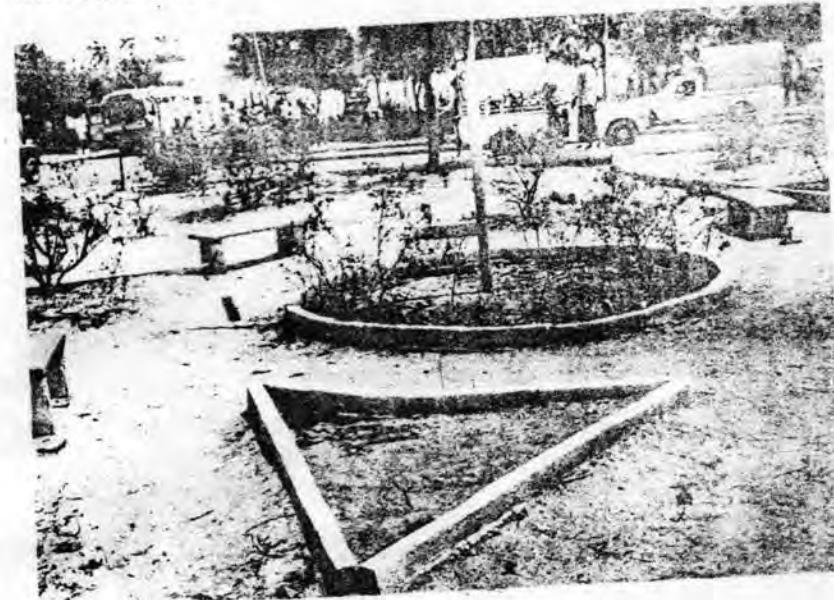
Sidaa awgeed, Dawladaha Hoose ee dalku, si ballaaran ayay ugu dadaalaan dhireynta deegaanka Gobolada iyo Degmooyinka iyo xannaaneyntooda, kormeer joogto ah iyo waraabinnu way ku haysaa.

Beeraha nasashada, qiimo weyn ayay magaalcoyinka u siyaadiyaan, si loo ballaariyo beeraha nasashada, waxay Dawladaha Hoose abuuraan oo tijaabo geliyaan kuna guuleysteen abuurista dhir la manaaftacaadsado, siyaabo fara badanna looga faa'iideysto.

Tijaabooyinkaas iyo hawlahas qiimaha weyn leh, waxa aad uga faa'iideystay dawladda Hoose, gaarahaan Kismaayo, Baydhaba, Hargeysa, Burco, Beletweyne, Buulo-Burte, Gaalkacyo, Ceerigaabo, Baardheere, Boorama iwm., oo maanta aad u qurux badan midab doog ahna leh.

DHISMAHA GOLAHA SHACBIGA EE DEGMOOYINKA

Dawladaha Hoose waa Hay'ado ka dhisan Degmo ama magaalc ujeedcadooduna ay tahay da, jaalka danaha bulshada ay wakiilka ka tahay. Maamulka Dawladda Hoose wuxuu ku dhisan yahay habka dimoqraadiyacda.

Waxa sawirkan inooga muuqda Beeraha Nasashada ee loogu talo galay dadweynaha Soomaaliyeed oy Dawladda Hoose hirgeliyey.

Maamulka Dawladda Hoose, wuxuu ku dhisan yahay habka dimoqraadiga guddoonka dhexe, sida uu tilmaamayo Qodobka 94aad ee Dastuurka dalka. Dawladda Hoose, waxaa tallaabada iyo hoggaaminteedaba u xilsaaran Golaha Shacbiga ee Deegaanka oo xubnaha ka tirsani ay yihii dad ay ka soo doorteen dadweynaha ku nool deegaanka, kuwaasoo haysta kalsooni buuxda, isla markaana ku caan ah daacadnimo, waddaninnimo

iyo firfircooni, hawl Karnimo, taasoo ah sifaadka lagama maarmaanka u ah dadka hoggaaminaya bulsho caafimaad qabta oo u halgamaysa sinnaan, caddaalad, horumar degdeg ah, iyo isku fillaansho dhan walba ah.

Xubnaha Golaha Shacbiga ee Deegaanka oo sidii kor aannu ku soo tilmaannay uu dadweynuhu soo doortay, xilkaas weynna ku aamminay, waxaa sharci ahaan xilka u hayn karaan muddo shan sano ah oo ka bilaabanta taariikhda la soo saaraa natijjada doorashada.

Haddaba, maadaama ay aqoon tu tahay ilayska dadyowga adduunka u horseeda baraaraaha iyo horumarka teknolojiyada ayay Golayaasha Shacbiga ee Deegaanka iyo Guddiyada Joogtada ahiba ay had iyo jeer ugu yeeraan shirkooda aqoonyahanno ku xeel dheer qaybaha kala duwan ee cilmiga, si ay ugala tashadaan arrimo la xiriira xagga sharciga, farsamada iyo habka dhaqangelinta Mashaariicda lagu hormarinaayo dalka.

Aqoonyahannadaasi, sida xushmadda leh uga soo qayb gala doodaha ka dhaca Golayaasha Deegaanka waxay soo Bandhigaan aragtidooda iyo fikradaha ay ka qabaan qodobbada la soo hordhigaayo Golayaasha, laakiinse kama qayb galaan cod-bixinta.

Haddii aan wax yar ka tilmaanno habka sharaaxadda, waxaa lagama maarmaan ah inaan xusno in Guddiga Joogtada ah Guddoomiyaha Golaha Deegaanka iyo ku xigeenkiisaba uu soo sharaxo Xisbigu, iyagoo laga soo dhex xulo xubnaha Golaha Shacbiga ee Deegaanka, isla markaasna uu Goluhu ku doorto cod hal dheeri shirkisa ugu horreeya.

Xubnaha Guddiga Joogtada ah ee Golaha Shacbiga ee Deegaanka Xamar waxay ka kooban yihiin Duqa Magaalada Muqdisho iyo 10 xubnood, maaddaama Golaheeda Shacbiga uu ka kooban yahay 35 xubnood.

Golayaasha Shacbiga ee ka kooban 21 xubnooc. Guddiyaashhooda joogtada ah waxay ka kooban yihiin Guddoomiyaha iyo 5 xubnood, Golayaasha Deegaanka ee ka kooban 13 xubnood Golayaashhooda Shacbiga waxay yihiin Guddoomiyaha iyo 3 xubnood Golayaasha Shacbiga ee Deegaanka shirkooda ugu horreeya waxaa Guddoomiyeye ka noqda Xoghayayaasha Guddiyada Xisbiga ee Degmada, hase yeeshi Golaha Shacbiga ee Deegaanka Muqdisho, waxaa shir Guddoomiyeye ka noqda Xoghayaha Guddiga Joogtada Xisbiga ee Gobolka Banaadir.

Haddaba, si loo fuliyo ka qayb gelinta dadweynaha xukunka dalka, waxaa la dhisay Gobollo iyo Degmooyin cusub, Kacaanka ka hor waxaa jiray 8 Gobol iyo 48 degmo, haatanna waxaa dhisan 16 gobol iyo 67 degmo, si dadweynaha loo dareensiyo awooddooda iyo xilkooda ay la timid gobalnimadooda ay muddada dheer u kooda, kuwaas oo kala ah:

1. GOBOLKA JUBBADA HOOSE

Golaha Sh. ee Deegaanka Kismaayo 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Jamaame 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Afmadow 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Badhaadhe 13 xub.

1. GOBOLKA BAY

Golaha Sh. ee Deegaanka Bayhabo 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Buur Hakaba . 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Diinsoor 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Qansaxdheere 13 xub.

3) GOBOLKA BAKOOL

Golaha Sh. ee Deegaanka Xuddur 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Waajid 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Yeed 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Ceel Berde ... 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Tiyeglow 13 xub.

4) GOBOLKA GEDO

Golaha Sh. ee Deegaanka Garbaharrey . 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Luuq 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Baardheere .. 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Doolow 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Beled Xaawo . 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Ceel Waaq ... 13 xub.

5) GOBOLKA SH. DHEXE

Golaha Sh. ee Deegaanka Jowhar 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Balcad 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Aadan Yabaal 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Cadale 13 xub.

6) GOBOLKA HIIRAAN

Golaha Sh. ee Deegaanka Beledweyne .. 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Bulo Burte ... 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Jalalaqsi 13 xub.

7) GOBOLKA GALGADUUD

Golaha Sh. ee Deegaanka Dhuusa Mareeb 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Ceel dheer ... 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Ceel Buur 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Caabuud Waaq 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Cadaado 13 xub.

8) GOBOLKA MUDUG

Golaha Sh. ee Deegaanka Gaalkacyo ... 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Xarar dheere . 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Hobyo 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Jariiban 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Galdogob 13 xub.

9) GOBOLKA NUGAAL

Golaha Sh. ee Deegaanka Garoowe 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Eyl 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Las Caanood . 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Taleex 13 xub.

10) GOBOLKA BARI

Golaha Sh. ee Deegaanka Boosaaso 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Qardho 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Bandar Beyla 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Iskushuban .. 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Caluula 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Qandala 13 xub.

11) GOBOLKA SANAAG

Golaha Sh. ee Deegaanka Ceerigaabo .. 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Badhan 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Ceel Afweyn . 13 xub.

12) TOGDHEER

Golaha Sh. ee Deegaanka Burco 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Buuhoodle ... 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Oodweyne ... 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Sheekh 13 xub.

13) GOBOLKA WAQOOGI GALBEED

Golaha Sh. ee Deegaanka Hargeysa 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Berbera 21 xub.

Golaha Sh. ee Deegaanka Gabiley 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Boorama 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Seylac 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Lug Haye 13 xub.

14) GOBOLKA JUBBADA DHEXE

Golaha Sh. ee Deegaanka Bu'aale 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Jilib 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Saakow 13 xub.

15) GOBOLKA SHABEELAHA HOOSE

Golaha Sh. ee Deegaanka Marka 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Qoryooley ... 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Wanle Weyn . 21 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Wanle Weyn . 13 xub.
Golaha Sh. ee Deegaanka Baraawe 13 xub.

UJEEDDOOYINKA IYO ASTAAMAHADAWLADDA
HOOSE

Golayaasha Shacbiga ee Deegaanka waxay u xil
saaran yihiin inay fuliyaan ujeeddooyinka loo abuuray
Dawladaha Hoose oo waajibaadkoodu yahay:

1. Daryeelka Caafimaadka Guud, gaar ahaan nadaaf-adda magaalooyinka iyo ka hortagga cudurrada faafa;
- 2) Abuuridda suuqyo badeeco iyo kuwo xoolaba;
- 3) Kormeerka dhismooyinka cusub, kuwa la cusbooneysiinayo iyo kuwo u baahan in la dumiyoo;
- 4) Ka hortagga dhibaatada abaarta, dhuufaannada, fataha webiyada, dabka halista ah iyo dhibaato kasta oo wax u dhimi karta bulshada;
- 5) Daadgureynta dadweynaha, haddii dhibaato ku timaaddo;

- 6) Diyaarinta iyo fulinta mashaariicda ama barnaam-ijyada lagu horumarinayo bulshada; xag caafimaad, dhaqaale ama bulshada;
- 7) Kordhinta tacabka, wax soo saarka iyo abuuridda ilo dhaqaale;
- 8) Dhismaha dugsiyada aasaasiga ah, kuwa quraanka iyo maamulkooda;
- 9) Dhismaha xarumaha xannaanada hooyada, dhal-laanka iyo maamulka (MCH)
10. Dhismaha dugsiyada Xannaanada Carruurta, kuwa horumarinta qoyska iyo maamulkooda;
11. Horumarinta Fanka iyo Isboortiga
12. Dhismaha iyo horumarinta hawlahaa ilayska magaalooyinka;
13. Dhismaha goobo biyaha laga dhaansado magaal-ooyinka iyo tuuloooyinka dhexdooda;
14. Sameynta iyo dayactirka waddooyinka dhex mara magaalooyinka;
15. Bilicsamida magaalooyinka iyo tuuloooyinka, dejinta naqshadda, degsiimida magaalooyinka degmaduka kooban tahay (Biano-regolatore);
16. Diiwaan gelinta dadweynaha degmada iyo xafidaadda diiwaannada dhalashada, dhimashada, guurka, furriinka iwm.
17. Diiwaan gelinta hantida ma guurtada ah ee dadweynaha degmada ku nool;
18. Habeynta iyo ilaalinta maritaanka waddooyinka dhexmara magaalooyinka degmada;
19. Habeynta ganacsiga loogu daneynaayo dadweynaha;

20. Maamulidda iyo Kormeerka la xiriira Horumarinta Miyiga;
21. Maamulidda Mashaariicda lagu fulinaayo Iskaa wax u qabso;
22. Habeynta Hawlaha aaska dadka geeriyooda;
 - b) Dawladaha Hoose waxay kaloo qaban karaan howlaha soo socda:
 1. Horumarinta Beeraha,
 2. Ka hortagga Nabaadguurka,
 3. Daryeelka Xoolaha iyo Ugaarta,
 4. Ka faa'iideysiga nacfiga dhirta iyo kalluunka,
 5. dhismo guryo loogu tala galay dadweynaha degmada;
 6. Abaabulidda iyo habeynta gaadiidka dadweynaha lagu qaado magaalooyinka dhexdooda,
 7. Asaasidda hawlaha wargelinta degmada;
 8. Hawl kasta oo loogu daneynaayo dadweynaha xag bulsho ama xag dhaqaale,

T. Dawladda Hoose oo kasta waa lama huraan inay yeelato astaan u gaar ah ee lagu aqoon-sado degmada, guddoonkeeduna waxaaa leh golaha Shacbiga ee Deegaanka.

Dhaqan gelinta Guddoonkaas wuxuu ku xiran yahay oggolaanshaha Wasiirka Dawladaha Hoose.

Hay'adaha Dawladaha Hoose waa kuwa soo socda:

1. Golaha Shacbiga ee Deegaanka,
2. Guddiga Joogtada ah iyo
3. Guddoomiyaha Golaha Shacbiga ee deegaanka,
- B Dawladaha Hoose waxay kaloo yeelan karaan hoos-aadyo iyo guddi Tuulooyin oo hoos yimaada golaha Shacbiga ee deegaanka.

Abuuritaankii Golaha Shacbiga ee Deegaanka, wuxuu ku **saleysnaa** baahida loo qabay in la helo Mas'uuliyiin xilkas ah oo karti u leh fulinta hawlaha xasaasiga ah ee ay dawladaha hoose u hayaan bulshada, isla markaana awood u leh inay abaabulaan hawl kasta oo waafaqsan xeerka waxtarna u leh dadweynaha ay wakiilka ka yihiin, iyagoo qaadaya tallaabooyin la xiriira xagga Maaliyadda si loo socodsiyo Mashaariicda lagu daryeelayo sarena loogu qaadayo danaha dadweynaha ku dhaqan degmooyinka dalka iyagoo ka shidaal qaadanaya tilmaamaha Wasiirka Dawladaha Hoose iyo Horumarinta Miyiga, taasoo u adeegaysa wada shaqeynta iyo isku xirnaanta Dawladda Hoose iyo dawladda dhexe si loo hubiyo dhowridda sharciga iyo xasilloonida, si loo gaaro maamul isku duuban oo u horseedaya dadweynaha barwaqaqo iyo baraare.

Haddaba, si Golaha Shacbigu uu u guto waajikiisa wuxuu awood buuxda u leeyaha inuu bixiyo kharajka lagu fuliyo shaqooyinka Dawladda Hoose, isla markaana dejinayo Shuruucda la xiriirta xagga Maamulka iyo fulinta hawlaha Golaha Shicibka wuxuu kaloo xaqiijiyaa ururinta canshuuraha iyo garaamaadka iyo wixii xaquuq ahaan u hesho Dawladda Hoose ama dakhliga ka soo gala hawlacheeda, xubnaha Golaha Shacabku waxay talo ku soo jeedin karaan in lala wareego hanti gaar ahaaneed dan guud awgeed iyadoo la tixgelinayo in magdhow la siiyo dadkii hantidooda lala wareegay sida ku xusan qodobbada 28-3 ee Dastuurka.

Waxay kaloo Golaha Shacbiga ee Deegaanka ay Guddoomiyaan heshiisyada ay Dawladda Hoose ay dhinac ka tahay kuna kooban Heer Qaran isla markaana ay Golayaashu awood u leeyihii inay sameeyaan kor-meero ay ku hubiyaan habsami u socodka hawlahaa Dawladda Hoose.

Haddaba, maadaama ay Golayaasha Shacbiga ee Deegaanka ay kulammo yeeshaan ugu yaraan seddexdii biloodba mar, haddii ayan dhicin arrimo deg deg ah oo lagama maarmaan ka dhiga inay yeeshaan shir aan caadi ahayn, sidaa awgeed, muddada u dhexeysa kalfadhiyaasha Golaha Shacbiga ee Deegaanka waxaa u xil saaran fulinta Hawlahaa Maamulka ee D/Hoose Guddiga Joogtada ah ee Golaha, kaasoo ay waajib ku tahay inuu u soo bandhigo hawlahaa uu qabto Golaha Shacbiga si loo ansixiyo.

Sida laga war qabo Golaha Shacbiga ee Deegaanka, wuxuu leeyahay Guddoomiyeye uga wakiil ah fulinta hawlahaa Maamulka Guddiga Joogtada iyo saxiixidda warqadaha Rasmiga ah, isla markaasna ku wargeliya xubnaha Golaha wakhtiyada la qabanayo shiraraka iyo kalfadhiyadooda.

HAWLAHA GUDDI HOOSAADYADA

Golayaasha Shacbiga ee Deegaanka waxay leeyihii Guddi hoosaadyo oo u qaabilsan maamulka qaybahaa kala duwan ee hawlahaa Dawladda Hoose ay u hayso Bulshada, Guddi Hoosaadyadaasi oo kala ah : Guddi Hoosaadka Dhaqaalaha iyo Iskaashatooyinka oo qaabilsan horumarinta dhaqaalaha deegaankooda, fulinta mashaariicda, isu duwidda iyo dhiirrigelinta mashaariicda Iskaa wax u Qabso, kobcinta wax soo saarka iib geynta tacabka, abuurista guddi hoosaadka arrimaha bulshada oo u xilsaaran daryeelka caafimaadka, nadaafadda deegaanka, horumarinta wax-barashada, ciyaar-

aha isboortiqa, fanka iyo suugaanta, waxa kaioc golaha deegaanka iska dhex magacaabi karaan naccii oo baahdo guddi gaar ah oo soo baara talooyinka ta soo jeediya arrin deg deg ah oo mudnaansho gaar an u leh socodsinta Maamulka Dawladda Hoose.

HAWLAHA GUDDIYADA TUULOYOYINKA

Golayaasha Shacbiga ee Deegaannada waxay awood buuxda u leeyihii inay tuulooyinka deegaanadooda ka dhisan guddiyaal lagu magacaabo Guddiyada Tuulooyinka kuwaasoo ka kooban wakiillo ka kala socda beelaha tuulooyinka ka tirsan.

Haddaba beelaha sida joogtada ah u deggan tuulooyinka waxay sannadkiiba mar soo dooranayaan guddigooda maamul oo ka kooban 7 xubnood isla markaasna u xil saaran daryeelka danaha bulshada ku nool tuulooyinka, xubnaha laga soo doorto tuulooyinkaasi waxaa laga dhex magacaabayaa Guddoomiyaha Guddiga Tuulada, Xoghayaha iyo Lacag-hayaha, kuwaasoo mas'uul ka ah hanashada maamulka tuulooyinka ay wakiilka ka yihii.

Guddi hoosaadyada iyo guddiyada tuulooyinka waxay shirar isugu yimaadaan ugu yaraan Seddexdii biloodba mar, halkaasoo lagu falanqeeyo mashaariicda lagu horumarinayo Dhaqaalaha, Caafimaadka, Waxbarashada iyo daryeelka danaha Bulshada, iyagoo warbixin ku saabsan waxbarashadii guddiyada tuulooyinka u soo bandhigaan Guddiga Joogtada ah ee Golayaasha Shacbiga ee Deegaanka si loogu ansixiyo wixii suuragal ah, isla markaasna loo siiyo talo iyo tilmaamo ay ka shidaal qaataan, una fududeeynaya gudashada waajibaadkooda.

XIRIIRKA GOLAHA SHACBIGA DEEGAANKA & DAWLADDA

Xiriir qoto dheer ayaa ka dhxeeyaa Golaha Shacbiga ee Deegaanka iyo Dawladda Dhexe, xiriirkasoo gundhiggiisu yahay iskaashi iyo wada shaqeyn joogto ah sida ku cad Dastuurka, kaasoo tilmaamaya in awoodda Dawladda Hoose ay ka mid tahay tan Dawladda Dhexe isla markaana qeexaya in Dawladda Dhexe ay yeelato maamul hoose oo uga wakiil ah fulinta daryeelka danaha bulshada.

Haddaba, si loo adkeeyo xiriirkaas joogtada ah waxay Dawladda Dhexe abuurtay Wasaaradda Dawladda Hoose iyo Horumarinta Reer Miyiga oo mas'uul ka ah isku xirnaanta iyo wada shaqeynta Maamulka Dawladda Dhexe iyo kan Dawladda Hoose ee dalka, wasaaraddaasi oo xilkeedu yahay in ay hagaajiso iskuna dubbariddo maamulka Dawladda Hoose ee Gobollada iyo Degmooyinka, isla markaasna ay abaabusho mashaariicda lagu horumarinayo beelaha miyiga iyo dhaqaalaha gobollada iyo degmooyinka, iyadoo ilaolineysa dhaqanka wanaagsan ee bulshada waxna ka qabaneysa dhibaatooyinka kaga yimaada xagga dabeeecadda, iyadoo ka shidaal qaadaneysa sharciyada dalka iyo tusaalooyinka, Xoghayaha Guud ee Xisbiga hantiwadaagga Kacaanka Soomaaliyed, Madaxweynaha JDS Jaalle Maxamed Siyaad Barre.

Wasaaradda Dawladda Hoose iyo Horumarinta Reer Miyiga iyadoo ka wakiil ah Dawladda Dhexe ayay kaalin weyn ka qaadataa sidii maamulka loogu baahin lahaa Gobollada iyo Degmooyinka dalka si bulshada ku nool ay danaha kaga xirma Dawladda uga dhammeytstaan meesha ay deggan yihiin iyagoo aan u baahan inay u soo safraan magaalo madaxda sidii dhici jirtay Kacaanka ka hor. Muddadii uu Kacaanka barakeysani

dalka maamulaayay, waxaa la abuuray Gobollo ay tradoodu gaareyso 15, marka laga reebo Gobolka Banaadir, iyo 67 Degmo oo hoos yimada Wasaaradda Dawladda Hoose iyo Horumarinta Reer Miyiga, Gobolka Banaadir mooyee oo isagu hoos yimaada Madaxtooyada J.D.S. taasoo keentay isku xirnaanta dawladda iyo dadweynaha meel kastoo ay joogaan.

DOWRKA ISKAA WAX U QABSO EE DAWLADDA HOOSE

Si looga baxo dib udhaca dhaqan dhaqaale ee Bulshadu ay ku sugnayd xilliyadii ka horreysay Curashadii Kacaanka iyo si qof kasta oo waddani ahi uga qayb qaato mashaariicda horumarinta dalka, waxaa lagama maarmaan noqotay in Dawladda Hoose ee Gobollada iyo Degmooyinka ay mashaariic waaweyn oo dhaxal gal ah ay ku dhisan mabda'a wax tarka leh ee Iskaa wax u Qabso iyadoo dadweynaha ay awoodda dhaqaale muruqoda, aqontooda, farsmaba ay u jeediyeen sidii muddo gaaban loogu tallaabsan lahaa horumar deg deg ah iyo isku filnaansho dhan walba leh.

Waxaa marag ma doonta ah in dadweynaha Soomaaliyed ku hirgeliyeen habkaas Iskaa wax u qabso mashaariic dhaxal gal ah, kuwaas oo u qaybsama kuwa heer Qaran ah, Gobol, Degmo iyo Tuulooyin. Mashaariicdaas heerka qaran ee xusidda mudan waxaa ka mid ah dhismaha Hoteelka Jubba, Xarunta Ururka Dimoqraadiga Haweenka Soomaaliyed, Dhismaha Xarunta Ubaxa Kacaanka Oktoobar.

Sidaasoo kale waxaa Gobollada iyo Degmooyinka laga hirgaliyay mashaariic isugu jirta dhismo Dugsiyo sare, Dhexe, Hoose, Isbitaal, Bukaan Socodyo, biyo Xireenno, Dekedo, Ceelal, Waddooyin laami ah, Guryo, Xatiisyo, Jidad yar yar iyo wixii la mid ah, kuwaas oo ay adag tahay in tiro koob rasmi ah lagu sheego sababta oo

ah in mujtamac kasta dhexdiisa iska abaabulo kaddibna ku hirgelinta mashaariicda uu guddoonsado.

Masawirkan, waxa inooga muuqda dad shaqo iskaa wax u qabso ah gacanta ku haya.

DAKHLIGA IYO KHARAJKA MAAMULKA DAWLADDA HOOSE EE DALKA

Maamulka Dawladaha Hoose, wuxuu xaq u eeyahay inuu soo hoyo dakhli awood u siin kara inuu ku fuliyo hawlaha iyo mashaariicda horumarineed ee Dalka sida uu qeexayo sharciga lambarkiisu yahay 6 soona baxay 12kii bishii Febraayo 1980, qodobkiisa 28aad, kaaso caddeynaya in hantida Dawladda Hoose ay tahay hanti qaran, loona isticmaali karo ujeeddooyinka qaran oo keliya waafaqsanna gudashada waajibaadka ka saaran horumarinta Bulshada.

Dawladda Hoose, waxay kaloo awood u leeyihiin inay abuuraan hay'ado hoos yimaada oo hawshoodu ay ku kooban tahay Deegaanka isla markaana waxay sameysan karaan mashaariic ganacsi, dhismo iyo mashruuc kasta oo ay ugu jirto dan dhaqaale deegaannada ay u xilsaaran tahay.

MIISAANIYADDA DAWLADDA HOOSE

Haddii aan u leexano Miisaaniyadda Dawladaha Hoose waxay ka mid tahay Miisaaniyadda Guud ee Qaranka, waxayna saldhig u tahay dhaqaalaha Dawladda Hoose.

Sidaa awgeed Maamulka Dawladaha Hoose waxaa waajib ku ah inuu diyaariyo Miisaaniyadda ku tala galka ah ee Sannad kasta iyadoo la raacayo qaabka iyo tilmaamaha Wasaaradda Maaliyaddu ay ka bixiso arrintaasi, Miisaaniyaddaasi waxay ka kooban tahay:

- a) Qiyaasta dakhliga iyo kharajka sannadka soo socda;
- b7) Qoraalka faahfaahinta miisaaniyadda;
- t) Xisaab xirka lixda bilood ee sannadka soo socda.

3. Miisaaniyadda ku tala galka waxaa la hordhigaya Golaha Shacbiga Deegaanka oo leh awoodda oggolaanshaha waxaana loo gudbinayaa Golaha Horumarinta ee Gobolku ugu dambeystii 30ka setembar.
4. Golaha Horumarinta Gobolku wuxuu ku soo lifaaqayaa hadal qoraalladiisa ku saabsan miisaaniyadda, kaddibna wuxuu u gudbiyaa Wasaaradda Dawladaha Hoose iyo Horumarinta Miyiga ugu dambeystii 15ka Oktoobar.
5. Miisaaniyadda Dawladaha Hoose waxay dhaqan galayaan marka uu Golaha Shacbiga oggolaado.
6. Haddii ay muuqato Maamulka Dawladaha Hoose inuu soo saari karo lixda bilood oo dambe ee sannadka dakhli dheeraad ah, waxaa la oggol yahay inuu soo sameysto miisaaniyad ku celis ah oo ay oggolaanshaheeda leedahay Wasaaradda Dawladaha Hoose iyo Horumarinta Miyiga.
7. Haddii baahi timaado waxaa lixda bilood oo dambe Golaha Shacbiga ee Deegaanka guddoomin karaa kala wareejin lacageed taasoo awooddeeda oggolaansho loo kala leeyahay sida soo socda.
 - a) Kala wareejinta dhex marta laba madax xigeen oo isku madax ah waxaa lagu sameynayaa go'aan ka soo baxa Wasiirka, isagoo la kaashanaya Wasiirka Wasaaradda Maaliyadda.
 - b) kala wareejinta dhex marta laba xaraf Madax-xige ah waxaa awood u leh Guddoomiyaha Golaha Horumarinta ee Gobolka.
8. Dawladaha Hoose waa in sannad kasta ay sameeyaan xisaab xir sannadeed oo guddoonkeeda uu yeelanaayo Golaha Shacbiga ee Deegaanku waana in loo gudbiyaa Guddoomiya Golaha Horumarinta Gobolka oo u gudbinaya Wasiirka ugu dambaysta 30ka Maarsa ee sannad kasta isagoo raacinaya warbixin iyo wixii ra'yii ah uu ka qabo. Ansaxidda xisaab xirkaas waxaa leh Wasiirka.

DAKHLIGA MAAMULKA DAWLADDA HOOSE

Ilaха Daknliga ka soo gala Dawladaha Hoose waxay ka kooban yiniin canshuuraha iyo wixii xuquuq ah ee kale oo loogu oggolaado sharciga iyo Xeerka Dawladda Dhexe.

Waxaa kaloo ka soo gala Dawladaha Hoose mashaariicda ganacsi oo hoos yimaada sida Wakaaladaha Ganacsiga ee Dawladaha Hoose mashaariicda la abuuray sannadkii 1974 ama hawlaha ay dadweynaha u qabato iyo deeqda ay ka hesho Dawladda Dhexe, dibedda iyo dadweynaha ku nool deegaannada ay maamusho iyo ammaahda ay ka hesho dalka gudahiisa iyo dibaddiisa intaba haddii loo oggolaado.

HABKA CANSHUUR SAARIDDA

Dawladaha Hoose intayan ku dhaqaqin soo uruuriinta canshuuraha waxaa lagama maarmaan ah inay xaddeysa caddada canshuurta la saarayo Deegaanka ama deegaannada, qiyasidda canshuurahaasi waxaa u xil saaran Golaha Shacbiga ee Deegaanka waxaana lagama maarmaan ah inuu qeexo Go'aannada ka soo saaro habka iyo tirada garamaadka la soo uruurinayo.

Waxaa kaloo waajib ah in la qeexo taariikhda ay canshuurtaasi bixinteeda laga bilaabay iyo tallaab-ooyinka laga qaadayo qofkii ku xad gudba sharciga canshuuraha, kaasoo qiimo weyn ugu fadhiya daryeelka danaha Bulshada iyo fulinta Mashaariicda dhaxalgalka ah ee Dawladaha Hoose ku fulinayaan mashaariicda horumarinta ee Gobollada iyo Degmooyinka Dalka.

KHARAJKA DAWLADAHА HOOSE

Maadaama Dawladaha Hoose ay u xil saaran yihiiin daryeelka Guud ee danaha Bulshada iyo u adeegidda dadweynaha ku dhaqan Deegaannada waxay awood u leeyihii inay bixiyaan kharajka loogu oggolaaday Miisaaniyadda si loo fuliyo loona socodsiiyo hawlahaa caadiga ah ee maamulka iyo mashaariicda horumarinta Bulshada ee Deegaannada.

Dawladaha Hoose waxay kaloo kharaj ku bixiyaan kaalmeynta danyarta u baahan gacan qabada sida dadka maatada ah iyo kuwa naafada ah oo aan awood u lahayn inay lixaadkooda ku shaqeystaan waajibna ka saaraan yahay Maamulayaasha Dawladaha Hoose inay taakuleeyaan si loo helo bulsho ~~hagaagsan~~ oo kudhisaa sinnaan iyo caddaalad daryeeleysa xuquuqda aadamiga.